

	Trollhättans Stad	Dokumentbeteckning Riktlinjer för erbjudande av plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem	Handlingen förvaras UN Diarienummer UN 2020/00286 600

	Trollhättans Stad	Dokumentbeteckning Riktlinjer för erbjudande av plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem	Handlingen förvaras Diarie: UN Diarienummer UN 2020/00504-600
Antaget av/Ansvarig Utbildningsnämnden Den 22 november 2022, § 84		Handläggare/Förvaltning Agneta Kilsmark, Amanda Karlsson	Datum/Ersätter 2022-11-22 2020-06-16
Handlingen publiceras ☒ Intranät ☒ Stadens hemsida ☐ Annat:			
Syfte Fastställa hur reglerna för kommunens skyldighet att erbjuda plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem ska tillämpas			
Gäller för Utbildningsförvaltningen			
Referensdokument Skollagen 2010:800			
Ansvar och genomförande Utbildningsförvaltningen			
Uppföljning Vid ändring och tillkomst av nya lagar och föreskrifter			

Riktlinjer för erbjudande av plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem

Innehållsförteckning

Riktlinjer för erbjudande av plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem	1
1. FÖRSKOLA.....	2
1.1 Rätt till plats	2
1.2 Rätt till plats i annan kommun	2
1.3 Erbjudande av förskola och omsorgstid.....	2
1.4 Definition närliggande enheter	3
1.5 Ansökan om plats	3
1.6 Placeringsanvisningar – nyplaceringar	4
1.7 Placeringsanvisningar – byte av plats.....	5
2. PEDAGOGISK OMSORG	5
2.1 Erbjudande av pedagogisk omsorg och omsorgstid.....	5
2.2 Ansökan om plats	6
2.3 Placeringsanvisningar – nyplaceringar	6
2.4 Placeringsanvisningar – byte av plats.....	6
3. OMSORG UNDER TID DÅ FÖRSKOLA OCH FRITIDSHEM INTE ERBJUDS	7
3.1 Erbjudande av omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds	7

3.2	Ansökan om plats	7
3.3	Placeringsanvisningar	7
4.	FRITIDSHEM	7
4.1	Rätt till plats	7
4.2	Erbjudande av fritidshem och omsorgstid	8
4.3	Ansökan om plats	8
4.4	Placeringsanvisningar	8
5.	KOMPETENSUTVECKLINGSDAGAR	9

1. FÖRSKOLA

1.1 Rätt till plats

Barn som är folkbokförda i Trollhättans kommun har från och med ett års ålder till och med den 30 juni det år barnet börjar förskoleklass, grundskola eller grundsärskola rätt till plats i förskola.¹ Barn som vistas i Trollhättans kommun och är asylsökande eller har tidsbegränsat uppehållstillstånd har rätt till plats i förskola på samma sätt som folkbokförda barn.²

1.2 Rätt till plats i annan kommun

Barn som har särskilda skäl med hänsyn till sina personliga förhållanden har rätt att gå i kommunal förskola i annan kommun. En kommun får ta emot barn från andra kommuner även utan att särskilda skäl föreligger, men då mottagandet är frivilligt för kommunen, är det upp till den mottagande kommunen att besluta. Vårdnadshavare som önskar barnomsorgsplats i en annan kommun ansöker om plats i den aktuella kommunen. Hemkommunen ska yttra sig innan den mottagande kommunen kan fatta beslut om mottagandet.³

1.3 Erbjudande av förskola och omsorgstid

Barn har från och med ett års ålder rätt till förskola i den omfattning det behövs för föräldrarnas arbete eller studier inklusive restid samt tid för sömn vid nattarbete.⁴ Studierna ska vara studiemedelsgrundande eller SFI-studier⁵. Placeringstiden bestäms utifrån föräldrarnas gemensamma behov, dock erbjuds minst 15 timmar i veckan.

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling har rätt till förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till barnets behov.⁶

Barn som har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt har från och med ett års ålder rätt till förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till barnets behov.⁷

¹ 8 kap. 3 § och 29 kap. 2 §, Skollagen, 14 kap. 1 § Skolförordningen.

² 29 kap. 2 § Skollagen.

³ 8 kap. 13 § Skollagen.

⁴ 8 kap. 5 § Skollagen.

⁵ Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

⁶ 8 kap. 7 § Skollagen.

⁷ 8 kap. 5 § Skollagen.

Barn vars föräldrar är föräldralediga för vård av annat barn eller är arbetslösa har från och med ett års ålder rätt till förskola 15 timmar i veckan.⁸ För att anses vara arbetslös ska man stå till arbetsmarknadens förfogande och även i övrigt uppfylla kraven på aktivt arbetsökande.

Barn har från och med höstterminen det år de fyller tre år rätt till avgiftsfri allmän förskola omfattande 525 timmar om året (15 timmar i veckan).⁹ Verksamheten startar den 1 september och slutar den 31 maj och har uppehåll för jullov enligt skolans läsårstider. Allmän förskola erbjuds bara i förskola och inte i pedagogisk omsorg.

För barn som är placerade 15 timmar per vecka i allmän förskola eller då föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga beslutar rektor hur vistelsetiden förläggs utifrån bedömning av det enskilda barnets behov och förskolans organisatoriska möjligheter.¹⁰

Barn vars föräldrar är permitterade på heltid eller arbetsbefriade under uppsägningstid, ska erbjudas förskola motsvarande 15 tim/vecka.

Förskola erbjuds inte kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.¹¹ Öppetid för respektive förskola beslutas av rektor med utgångspunkt i behov av vistelsetid för respektive förskolas barn.¹²

Föräldrar ska vid begäran från Utbildningsförvaltningen kunna styrka sitt omsorgsbehov.

1.4 Definition närliggande enheter

Utbildningsförvaltningens modell för att erbjuda plats i förskola utgår från att varje förskola har ett antal närliggande förskolor. Utbildningsförvaltningen definierar närliggande förskolor, inom ramen för dessa riktlinjer, de förskolor som fågelvägen ligger inom ett avstånd av 1 km från en förskola.

1.5 Ansökan om plats

Ansökan om plats i kommunala förskolor görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett fyra månader innan önskad placering. Anmälan får skickas in tidigare. I ansökan anges ett önskemål om förskola samt önskat startdatum.

Ansökan om avgiftsfri allmän förskola görs via e-tjänst eller ansökningsblankett. Om barnet saknar placering i förskola ska ansökan göras senast fyra månader innan önskad placering.

Anmälningsdatum är det datum då komplett ansökan har inkommit. Ansökan som inte kompletterats inom två månader tas bort.

Endast en ansökan kan vara registrerad per barn. Görs en ny ansökan så ersätter den eventuell tidigare ansökan. Kö- och garantidatum utgår från anmälningsdatum för den senast lämnade ansökan.

Om ansökan lämnas om placering i kommunal förskola, för ett barn med placering i fristående förskola, behandlas ansökan som vid nyplacering.

⁸ 8 kap. 6 § Skollagen.

⁹ 8 kap. 4 § Skollagen.

¹⁰ 2 kap. 10 § Skollagen.

¹¹ 8 kap. 3 § Skollagen.

¹² 2 kap. 10 § Skollagen.

1.6 Placeringsanvisningar – nyplaceringar

Barnet placeras i kö efter ködatum tidigast fyra månader innan plats önskas. Vid lika ködatum turordnas barnen efter födelsedatum, äldsta barnet kommer först.

Vid placering beaktas föräldrarnas önskemål i första hand. I andra hand erbjuds plats på en närliggande enhet och i tredje hand så nära barnets folkbokföringsadress som möjligt.¹³

Förtur kan medges av följande skäl:

1. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska skyndsamt erbjudas förskola.¹⁴ Förturen gäller till en ledig förskoleplats, inte till en specifik förskola.
2. Barn som behöver omplaceras på grund av organisatoriska skäl, t.ex. att den verksamhet där barnet är placerat upphör ska skyndsamt erbjudas ny plats.¹⁵ Förturen gäller till en ledig förskoleplats, inte till en specifik förskola.
3. Barn som har syskon har förtur till samma förskola där syskonet är placerat. Som syskon räknas barn i samma hushåll. Syskonförturen slutar gälla 30 juni det år det äldre syskonet fyller sex år.

Utbildningsförvaltningen har uppfyllt platsgarantin i samband med att ett erbjudande om plats har skickats.

Erbjudande om placering ska besvaras inom fem arbetsdagar. Om svar inte har inkommit inom utsatt tid, likställs detta med att vårdnadshavare har tackat nej.

Har plats erbjudits vid den önskade enheten eller på någon av dess närliggande förskolor stryks barnet ur kön.

Avser ansökan en plats på Vällingklockan OB eller om barnet har syskonförtur står barnet kvar i kö till den önskade enheten även om plats accepterats på en annan enhet.

Har plats erbjudits som varken är på den önskade enheten eller på någon av dess närliggande enheter, står barnet kvar i kön. Ett nytt erbjudande är endast aktuellt när plats kan erbjudas på den önskade enheten eller på någon närliggande enhet.

Om erbjudet datum inte accepteras likställs det med att tacka nej till platsen. Placeringen upphör om det saknas grund för placering när inskolningen är avslutad.

Om ett barn i Utbildningsförvaltningens barnomsorgskö påbörjar en placering vid en fristående förskola stryks det ur kön.

¹³ 8 kap. 15 § Skollagen.

¹⁴ 8 kap. 14 § Skollagen.

¹⁵ 8 kap. 12 § Skollagen

1.7 Placeringsanvisningar – byte av plats

Ansökan om byte av barnomsorgsplats görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett. I ansökan anges till vilken enhet man vill byta.

Om det finns särskilda skäl, eller om ansökan avser byte från annan verksamhet än förskola (såsom pedagogisk omsorg) behandlas ansökan enligt anvisningsreglerna vid nyplaceringar. Byte mellan närliggande förskolor medges under perioden maj-juni och i mån av plats på den önskade förskolan. Oplacerade barn placeras i första hand.

Avser ansökan byte mellan förskolor som inte är närliggande medges byte under hela året i mån av plats.

Avser ansökan byte till Vällingklockan pga. behov av omsorg under obekvämlig arbetstid eller om ansökan ger rätt till syskonförtur medges byte under hela året i mån av plats.

2. PEDAGOGISK OMSORG

2.1 Erbjudande av pedagogisk omsorg och omsorgstid

Kommunen strävar efter att erbjuda plats i pedagogisk omsorg istället för förskola eller fritidshem om vårdnadshavare önskar det.¹⁶ Pedagogisk omsorg kan erbjudas från och med ett års ålder till och med vårterminen då barnet fyller 13 år i den omfattning det behövs för föräldrarnas arbete eller studier inklusive restid samt tid för sömn vid nattarbete.¹⁷ Studierna ska vara studiemedelsgrundande eller SFI-studier¹⁸. Placeringstiden bestäms utifrån föräldrarnas gemensamma behov. För barn 1–5 år erbjuds minst 15 timmar i veckan.

Barn 1–5 år vars föräldrar är föräldralediga för vård av annat barn eller är arbetslösa erbjuds pedagogisk omsorg 15 timmar i veckan.¹⁹ För att anses vara arbetslös ska man stå till arbetsmarknadens förfogande och även i övrigt uppfylla kraven på aktivt arbetssökande.

För barn som är placerade 15 timmar per vecka då föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga beslutar rektor hur vistelsetiden förläggs utifrån en bedömning av det enskilda barnets behov och den pedagogiska omsorgens organisatoriska möjligheter.²⁰

Barn vars föräldrar är permitterade på heltid eller arbetsbefriade under uppsägningstid, ska erbjudas pedagogisk omsorg motsvarande 15 tim/vecka.

Barn 6–13 år vars vårdnadshavare är arbetslös kan tillfälligt/enstaka dag erbjudas pedagogisk omsorg på grund av arbetsmarknadsmässiga skäl. Anmälan till Utbildningsförvaltningen görs senast en vecka innan aktuell dag.

Pedagogisk omsorg erbjuds inte kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.²¹ Öppetid för respektive familjedaghem beslutas av rektor med utgångspunkt i behov av vistelsetid för respektive dagbarnvårdares barn.²²

¹⁶ 25 kap. 2 § Skollagen.

¹⁷ 8 kap. 5 § Skollagen.

¹⁸ Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

¹⁹ 8 kap. 6 § Skollagen.

²⁰ 2 kap. 10 § Skollagen.

²¹ 8 kap. 3 § och 14 kap. 8 § Skollagen.

²² 2 kap. 10 § Skollagen.

Barn som har placering i pedagogisk omsorg kan ha en parallell placering i allmän förskola eller i omsorg under obekväma arbetstider. I övrigt godkänner inte Utbildningsförvaltningen dubbla placeringar.

2.2 Ansökan om plats

Ansökan om plats inom kommunal pedagogisk omsorg görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett fyra månader innan önskad placering. Anmälan får skickas in tidigare. I ansökan anges ett förstahandsval samt önskat startdatum.

Ansökan om plats inom kommunal pedagogisk omsorg görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett fyra månader innan önskad placering. Anmälan får skickas in tidigare. I ansökan anges ett önskemål samt önskat startdatum.

2.3 Placeringsanvisningar – nyplaceringar

Barnet placeras i kö efter ködatum tidigast fyra månader innan plats önskas. Vid lika ködatum turordnas barnen efter födelsedatum, äldsta barnet kommer först.

Vid placering beaktas föräldrarnas önskemål i första hand. I andra hand erbjuds plats inom pedagogisk omsorg eller på förskola så nära barnets folkbokföringsadress som möjligt.

Förtur kan medges av följande skäl:

- Barn som har syskon har förtur till samma dagbarnvårdare där syskonet är placerat. Som syskon räknas barn i samma hushåll.

Erbjudande om placering ska besvaras inom fem arbetsdagar. Om svar inte inkommit inom utsatt tid, likställs detta med att vårdnadshavare har tackat nej. Om erbjudet datum inte accepteras likställs det med att tacka nej till platsen.

Om erbjuden plats hos önskad dagbarnvårdare och på önskat datum inte accepteras tas barnet bort ur kön.

Om man erbjuds ett alternativ till önskemålet och erbjuden plats inte accepteras har man rätt att stå kvar i kön, med bibehållet ködatum och eventuell förtur, i väntan på det som önskats i första hand. I detta fall garanteras inte längre plats inom fyra månader.

Plats inom pedagogisk omsorg garanteras inte.

2.4 Placeringsanvisningar – byte av plats

Ansökan om byte av barnomsorgsplats görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett. I ansökan anges till vilken dagbarnvårdare eller förskola man vill byta.

Byten medges i mån av plats hos önskad dagbarnvårdare. Det finns inga garantier att man får plats hos önskad dagbarnvårdare.

3. OMSORG UNDER TID DÅ FÖRSKOLA OCH FRITIDSHEM INTE ERBJUDS

3.1 Erbjudande av omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Kommunen strävar efter att erbjuda omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete.²³ Omsorg på kvällar, nätter och helger kan erbjudas till barn folkbokförda i Trollhättans kommun, från ett års ålder till och med 30 juni det år eleven fyller 13 år. Omsorg under sådan tid erbjuds i mån av plats.

För att kunna erbjudas omsorg på obekvämt arbetstid krävs att det rör sig om ett regelbundet omsorgsbehov och att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Den som anmäler behov av omsorg på obekvämt tid ska kunna styrka behovet med intyg/schema från arbetsgivare om så krävs.

Om barnet inte längre uppfyller villkoren för en omsorgsplacering på obekvämt tid avslutas placeringen. Om platsen inte nyttjas på två månader upphör rätten till placeringen. Om ett barn som innehar en placering blir folkbokfört i en annan kommun kommer placeringen att avslutas.

3.2 Ansökan om plats

Ansökan om plats inom omsorg på kvällar, nätter och helger görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett fyra månader innan önskad placering. Ansökan får skickas in tidigare. I ansökan anges önskat startdatum. Är barnet även i behov av omsorg under dagtid ska ansökan om plats på Vällingklockans förskola lämnas. För elever i behov av omsorg under dagtid ansöker vårdnadshavare om plats på respektive skolas fritidshem.

3.3 Placeringsanvisningar

Innan plats erbjuds görs en individuell bedömning utifrån föräldrarnas gemensamma behov och möjligheter att själva ordna omsorgen under kvällar, nätter och helger.

Barn, 1-5 år, med placering på kvällar, nätter och helger, har under dagtid en placering på Vällingklockan.

Elever, 6-13 år, med placering under kvällar, nätter och helger, har under övrig tid placering vid ordinarie fritidshem.

4. FRITIDSHEM

4.1 Rätt till plats

Elever har från och med 1 juli det år man börjar förskoleklass, grundskola eller grundsärskola till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år rätt till plats i fritidshem.

Elever som vistas i Trollhättans kommun och är asylsökande eller har tidsbegränsat uppehållstillstånd har rätt till plats i fritidshem på samma sätt som folkbokförda elever.²⁴

²³ 25 kap. 5 § Skollagen.

²⁴ 29 kap. 2 § Skollagen.

Elever som går i fristående skola i kommunen som inte erbjuder fritidshem har rätt till plats i Trollhättans Stads fritidshem.²⁵

4.2 Erbjudande av fritidshem och omsorgstid

Fritidshem erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år i den omfattning det behövs för föräldrarnas arbete eller studier inklusive restid samt tid för sömn vid nattarbete.²⁶ Studierna ska vara studiemedelsgrundande eller SFI-studier²⁷. Placeringsstiden bestäms utifrån föräldrarnas gemensamma behov.

Elever som har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt har rätt till fritidshem i den omfattning det behövs med hänsyn till elevens behov.²⁸

Elever som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling har rätt till fritidshem i den omfattning det behövs med hänsyn till elevens behov.²⁹

Elever som annars inte har en fritidshemsplats kan erbjudas plats under skollov, om grund för placering finns.

Elever vars vårdnadshavare är arbetslös kan tillfälligt/enstaka dag erbjudas fritidshem på grund av arbetsmarknadsmässiga skäl. Anmälan till Utbildningsförvaltningen görs senast en vecka innan aktuell dag.

Fritidshem erbjuds inte kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.³⁰ Öppetid för respektive fritidshem beslutas av rektor med utgångspunkt i behov av vistelsetid för respektive fritidshems elever.³¹

4.3 Ansökan om plats

Barn som är folkbokförda i Trollhättan och har plats inom kommunal förskola i Trollhättans Stad mer än 15 timmar per vecka på grund av föräldrars arbete eller studier och som börjar förskoleklass i en kommunal skola i Trollhättans Stad behöver inte ansöka om plats på fritidshem. Eleverna placeras på fritidshem vid den skolenhet som eleverna kommer börja förskoleklassen.

I övriga fall görs ansökan om plats i kommunala fritidshem via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett. I ansökan anges önskat fritidshem och startdatum.

För elever som går i en fristående skola, där huvudmannen inte erbjuder fritidshem, kan vårdnadshavare ansöka om plats på kommunalt fritidshem.

4.4 Placeringsanvisningar

Elever med behov av fritidshem placeras efter ansökan vid den skolenhet där eleven går i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola. I de fall där eleven går i en fristående skola, där

²⁵ 14 kap. 3 § Skollagen.

²⁶ 14 kap. 5 § Skollagen.

²⁷ Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

²⁸ 14 kap. 5 § Skollagen

²⁹ 14 kap. 6 § Skollagen.

³⁰ 14 kap. 8 § Skollagen.

³¹ 2 kap. 10 § Skollagen.

Trollhättans Stad	Dokumentbeteckning Riktlinjer för erbjudande av plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem	Handlingen förvaras UN Diarienummer UN 2020/00286 600

huvudmannen inte erbjuder fritidshem erbjuds plats på kommunalt fritidshem så nära elevens skolplacering som möjligt.

Ansökan ska handläggas skyndsamt.

5. KOMPETENSUTVECKLINGSDAGAR

Information om personalens kompetensutvecklingsdagar lämnas skriftligt senast två månader i förväg.

Vid personalens kompetensutvecklingsdagar erbjuds alternativ till ordinarie verksamhet.